

Kuluttaja,

isovanhemmillani (s. 1903, 1913, 1922) oli yksi taloudellinen periaate ylitse muiden: kahvit juodaan kotona. Nesteestä jonka saa kotikeittimestä muutamalla pennillä, ei makseta huoltamoille ja kahviloille kolmea markkaa.

Ennen sotia syntyneen sukupolven taloudellista toimintaa ohjasi tarkkaavaisuus ja säästävyyssyys. Yli varojensa elämiselle on aina vaihtoehto, yön kiristäminen. Mielijohteesta tehdyt ostopäätökset ja lauman seuraaminen olivat hulluutta.

Joka velalla elää, on rakentanut asumuksensa suon päälle. Hän on lahjoittanut elämänsä kortit muille, jää muiden armoille, pyrkii ansiottomaan arvonnousuun ja päätyy konkurssiin. Tuhlari oli samanlainen rahasta ja elämästä mitään ymmärtämätön moukka kuin keinottelija.

Parissa vuosikymmenessä isovanhempieni sukupolven talousajattelu on kiepautettu ympäri. Nyt tuhlaamisella on uusi nimi. Kuluttaminen.

Tuhlari olet Sinä, Kuluttaja.

Tänään kuluttaminen on hyve niin kuin säästävyyssyys joskus oli. Tämän päivän maanpetturi on hän, joka pudottaa kolikkonsa säästöpossuun tai pitää rahat tilillään sen sijaan että himoaa niille arvonnousua kehittyviltä markkinoilta, asutosijoittamisesta, rahastosäästämisestä. On ostettava kulutuselektronikkaa, uusi auto, ylihintaisia asuntoja. Rahat on lahjoitettava markkinoille niin kuin sota-aikana lahjoitettiin kattilat ja arvoesineet valtiolle, joka muutti ne valuuttaksi ja aseiksi. Kansakuntaisen selviytymisen, itsemääräämisoikeuden säilymisen vuoksi.

Sinua, Kuluttaja, ei pysäytä lama, työttömyys tai raakasti yli vedetty pankkitili. Enää ei tarvitse

nolosti lainata kavereilta tai vanhemmilta, ei tarvitse sovitella lainoja tai ylipäättään tehdä johtopäätösiä omista tuloista ja menoista. Ei tarvitse, koska hätäapuna on aina tekstiviestivipit.

Isoisäni olisi pitänyt tekstiviestivippejä aprillipilana. Kuinka kukaan, joka osaa prosenttilaskuja tai omaa edes hiukkasen maalaisjärkeä, suosuisi ostamaan rahaa sellaisella korolla. Miten ihmeessä lauantaiyönä voi yhtäkkiä tarvita 50 euroa, kyllähän nuorison pitäisi olla siihen aikaan nukkumassa.

Tavarat luovat Sinulle, Kuluttaja, turvaa ja merkityksellisyyttä. Perustelet halusi ja himosi välttämättömiksi tarpeiksi eikä Sinua voi siitä syyttää. Se on maailma, johon synnyit, käyttäytymismalli johon ohjattetaan. Kuluttamisen ylistäminen on talous- ja sosiaalipoliittikkaa, se on maailmanselitys ja lopullinen ratkaisu.

Tavara on saatava ennen kuin tavaraan on varaa. Tämä periaate pätee niin 15-vuotiaaseen Krideen tekstiviestivippiä ottamassa kuin vähän vanhempaan Kreikkaan lainamarkkinoilla. Kun todellisuus aikanaan näyttäytyy, siltä suljetaan silmät ja näpytellään seuraavan vipppaajan numero.

Silti, lasku tulee aina. Kun ei maksa, lasku menee perintätoimistolle joka myy sen seuraavalle perintätoimistolle. Korke kasvaa, kulut kasvavat. Lasku voi tehdä pitkän matkan, mutta se ei katoa. Loppusijoituspaikka on ulosottovirasto, joka perii velat oikeusteitse. Sinne menivät luottotiedot ja monta tulevaa vuotta.

Mistäkö tiedän? Ihan vain siitä, että piti elää 28-vuotiaaksi ennen kuin opin juomaan kahvit kotona.

*Tervakoskella 12.5.2010
Tuomas Kyrö*